

DE VLAAMSE BIOGASSECTOR IN 2022

VOORTGANGSRAPPORT

Lisa Deraedt
Tine Vergote
Céline Wyffels

Verantwoordelijke uitgever:

Erik Meers
 Biogas-E vzw, platform voor anaerobe vergisting
 Marksesteenweg 58
 B-8500 Kortrijk
 Tel. +32 (0)56 24 12 63
 E-mail: info@biogas-e.be

September 2023

Gefinancierd door:

Hoewel al het mogelijke is gedaan om de accuraatheid van dit document te waarborgen, kunnen noch de auteurs, noch Biogas-E aansprakelijk gesteld worden voor eventuele nadelige gevolgen bij het gebruik ervan.

Biogas beleeft spannende tijden in Europa. De oorlog in Oekraïne heeft de technologie bij de Europese Commissie op het voorplan geplaatst binnen het spectrum aan hernieuwbare energievormen. Denk maar aan REPower-EU waarbij Europa zich meer wil losweken van de afhankelijkheid van Russisch gas, met daarbij ook een gerichte rol voor biogas en biomethaan.

In het verlengde van deze ambitie naar meer energie-onafhankelijkheid werd door de Europese Commissie, samen met de Europese biogasindustrie, het Biomethane Industrial Partnership (BIP) opgericht. Hierbij stippelt Europa een groeipad uit naar 2030 en 2050 voor de productie van biogas en hieruit opgewerkt biomethaan.

MAAR biogas is meer dan louter hernieuwbare energie – hoewel dit op zich uiteraard reeds een sterke toegevoegde waarde biedt. Naast energie heeft Europa ook behoefte aan mineralen: fosfaat is één van de 'critical raw materials' op de Europese lijst, stikstof wordt via aardgas gewonnen uit stikstofgas en binnen de Europese Commissie gaan ook stemmen op om de aandacht te verleggen naar andere belangrijke delfstoffen zoals kalium. Biogas is een technologie die toelaat om – als een raffinaderij – meerdere producten te produceren, met naast energievormen (warmte, stroom, biomethaan) ook gerecupereerde essentiële mineralen.

Bij al deze bewegingen is Biogas-E binnen Europa in de eerste lijn betrokken – dit zowel via Europese onderzoeksprojecten, als via rechtstreekse betrokkenheid in panels en commissies van de Europese Commissie zelf. Zo wordt de Task Force 5 van bovenvermelde BIP voorgezeten door mijzelf (samen met een industriële co-chair en een co-chair van de Europese Commissie). Ook in de expertenpanels die gerecupereerde stikstof uit opgewerkte (incl. vergiste) dierlijke mest erkennen waren we aanwezig, alsook in het expertenpanel dat de amendering op de Europese Fertilising Product Regulation voorbereidde. Er staat dus veel op stapel en ondanks dat Vlaanderen slechts een stip is in Europa, trekken we sterk mee aan het Europese verhaal.

'Waar staat Vlaanderen zelf in dit verhaal?', vraagt u. Als regio hebben we alvast vele troeven om een koploper te worden in het Europese peloton. MAAR dan moet die ambitie er ook zijn vanuit beleidsperspectief. Willen we deze boot niet missen, moet er in de komende legislatuur – rekening houdend met de aankomende verkiezingen – duidelijk ingezet worden op de mogelijkheden. Denemarken slaagt er in om nagenoeg 20-30% van haar aardgasnet met biomethaan te vullen, de Vlaamse status hierin ligt ontnuchterend achter de komma. MAAR positief bijkijkend – dat betekent ook een sterke ruimte voor verbetering in de komende jaren.

Erik Meers
 Voorzitter Biogas-E vzw

1

Hoofdstuk 1 focust op de (mogelijke) impact, initiatieven en de belangrijkste wijzigingen in het wetgevend en regelgevend kader tijdens 2022. Aanvullend worden de belangrijkste wijzigingen op wetgevend vlak in 2023, die reeds gekend waren voor de publicatie van dit rapport, besproken.

Dit hoofdstuk is opgesplitst in verschillende categorieën om de leesbaarheid te verhogen:

- grootschalige biogasinstallaties;
- boerderijschaalvergisting;
- valorisatie van biogas via de opwaardering naar biomethaan;
- valorisatie van digestaat.

IMPACT, INITIATIEVEN EN REGELGEVING

Inleiding	9
Biogas als blijvende waarde	9
Jaarlijkse actualisatie van bandingfactoren	10
Meeropbrengstbelasting	10
Nieuwe duurzaamheidscriteria	11
StikstofmPASse	12
Actualisering Vlaams Energie- en Klimaatplan	13
Invoering van het capaciteitstarief in 2023	14
Grootschalige biogasinstallaties	15
Wijzigingen verzameldecreet en -besluit energie	15
Capaciteitsremuneratiemechanisme	15
Steeds meer GFT wordt vergist	16
Monitor voedselverlies 2020	16
Autocontrolegids voor mestverwerkers	16
Werkagenda Bio-economie Vlaanderen	17
Boerderijschaalvergisting	17
Prognose 2030 voor boerderijschaalvergisting	17
Duidelijkheid rond VLIF-steun voor productieve investeringen	17
Nieuwe onderzoeksprojecten rond boerderijschaalvergisting	18
Volume investeringssteun toegekend aan micro-WKK's	19
Valorisatie van biogas via de opwaardering naar biomethaan	19
Lancering Biomethane Industrial Partnership	19
Groen gas telt mee in ETS	19
Deep Dive Study: ontwikkelingsscenario's voor realisatie biomethaanpotentieel	20
REGATRACE: nog verschillende hordes richting efficiënte biomethaanhandel	22
SEMPRE-BIO: kostenefficiënte oplossingen voor biomethaanproductie	22
Valorisatie van digestaat	23
RENURE: illusie of realiteit?	23
BioDEN: richting een gesloten nutriëntenkringloop	23
NUTRI-KNOW: toegankelijke en praktijkgerichte kennis voor nutriëntenbeheer	24

2

De belangrijkste statistieken van de Vlaamse biogassector worden besproken in Hoofdstuk 2. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de jaarlijkse productiecijfers van de Vlaamse biogasinstallaties. Verschillende specifieke technologieën voor biogasproductie zijn te onderscheiden en worden verder in dit rapport afzonderlijk behandeld:

- agro-industriële installaties;
- GFT-vergisters;
- rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's);
- afvalwaterzuiveringsinstallaties (AWZI's);
- installaties die biogas opvangen uit historische stortplaatsen (stortgas);
- biomethaaninstallaties;
- boerderijschaalvergisting.

STATISTIEKEN VAN DE VLAAMSE BIOGASSECTOR

Evoluties en trends in de biogassector (excl. boerderijschaalvergisting)	26
Agro-industriële vergisters	30
GFT-vergisters	31
Biogasproductie uit rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's)	31
Biogasproductie uit industriële afvalwaterzuiveringsinstallaties (AWZI's)	32
Recuperatie van biogas uit stortplaatsen	32
Biomethaaninstallaties	32
Evoluties en trends in boerderijschaalvergisting	33

3

In Hoofdstuk 3 wordt een actueel overzicht gegeven van de steunmogelijkheden voor biogasprojecten. Het subsidiesysteem voor biogasinstallaties in Vlaanderen met een geïnstalleerd vermogen groter dan 10 kWe is grotendeels gebaseerd op de toekenning van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. Er wordt dan ook dieper ingegaan op het achterliggende principe van deze steunberekening.

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de steunmechanismen voor de valorisatie van biogas in een warmtekrachtkoppeling (WKK) installatie met een geïnstalleerd elektrisch vermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kWe, steun voor biomethaanprojecten, steun voor groene warmteproductie en steun voor boerderijschaalvergisting.

HUIDIGE STEUNMECHANISMEN

Steun voor de valorisatie van biogas in een WKK > 10 kWe	35
Principe van de bandingfactoren en berekening van de onrendabele top	35
Verlenging steunperiode groene stroomproductie	36
Representatieve projectcategorieën voor biogas	36
Projectspecifieke steun	38
Groenestroomcertificaten	38
Warmtekrachtcertificaten	39
Certificatenoverschot	40
Steun voor de valorisatie van biogas in een WKK ≤ 10 kWe	41
Investeringssteun	41
Steun voor biomethaanprojecten	41
Biomethaan als biobrandstof	41
Steun voor groene warmteproductie	42
Call groene warmte	42
Steun voor biogasproductie op boerderijschaal	43
VLIF-steun voor kleinschalige agrarische biogasinstallaties	43
Vervangingsinvesteringen	43
Projectsteun voor innovaties in de landbouw	43
Verhoogde investeringsaftrek	44

4

In de bijlagen wordt een overzicht gegeven van alle biogasinstallaties in Vlaanderen in 2022, met uitzondering van boerderijschaalvergisters en inclusief biomethaaninstallaties. Per installatie wordt minstens de locatie en het geïnstalleerd elektrisch vermogen vermeld.

BIJLAGEN: OVERZICHT VAN ALLE GROOTSCHALIGE VLAAMSE BIOGASINSTALLATIES

Overzicht van agro-industriële biogasinstallaties	45
Overzicht van GFT-vergisters	46
Overzicht van rioolwaterzuiveringsinstallaties die biogas valoriseren (RWZI's)	46
Overzicht van afvalwaterzuiveringsinstallaties die biogas valoriseren (AWZI's)	47
Overzicht van installaties die biogas recupereren uit stortplaatsen (stortgas)	47
Overzicht van biomethaaninstallaties	47